Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U001826

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синявська Леся Іванівна

2. Syniavska Lesia I.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-12-2019

Спеціальність за освітою: Російська мова та література

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.178.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17

Тема дисертації:

1. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: комунікативні стратегії.

2. Ukrainian Literature of the end of the XIX – beginning of the XX Century: Communicative Strategies .

Реферат/анотація:

1. У монографії вперше здійснено комплексне комунікативно-типологічне дослідження творів української драматургії кінця XIX – початку XX століття. Запропоновано класифікацію комунікативних стратегій. За модернізму сформувалися нові рівні драматичної комунікації, яку у творах драматургів 10–20-их років визначено як комунікативну стратегію «вторинної трансформації». Визначаючи драматургічний текст як поліфункціональний метатекст, структурно неоднорідний (основний і другорядний), одночасно представлений двома формами існування, писемною чи сценічно втіленою (усною), репрезентований вербальними і невербальними компонентами, із залученням до комунікативного акту знаків інших семіотичних систем, виокремлено два види комунікативних стратегій: на рівні форми художнього твору та на змістовому рівні. На рівні форми у драматургічних творах зазначеного періоду проаналізовано прояви родо-жанрових дифузій та трансформацій, тенденції до ліризації, епізації тексту, що суттєво змінило традиційний поділ драматургічного тексту на основний та другорядний у бік збільшення останнього,

призвело до змін образної системи дійових осіб. Було проаналізовано характер і роль ремарки, запропоновано поділ ремарок на інформаційні, описові, технічні, коґезійні, констатовано, що вони впливають на фабулу твору, змінюють його жанр, створюють підтекст, двоплановість завдяки сугестії. Вторинна трансформація забезпечує автопрезентацію, варіативність трактування фігури адресанта як автора-творця, автора-функції, потенційного автора, демонстрацію авторської присутності у репліках персонажів. Проаналізовано комунікативні стратегії змістового рівня "олітературнення", інтертестуальності, ліризації, епізації, авторської присутності, що забезпечують зростання оповідності, послаблення етнографізму, реконтекстуалізацію драми. Було розглянуто твори Олександра Олеся, Л. Старицької-Черняхівської як приклад ліризації драматургічного тексту, що веде до поетизації драми, зміни характеру драматичного висловлювання у монологах та діалогах персонажів, до появи імпресіоністичних, символістських, емпрісіоністичних ознак, елементів театру абсурду та екзистенційної естетики. Введено поняття "тексту-трансформу" на основі аналізу адаптованих до сцени прозових та ліричних текстів та простежено шлях української драми від реалізму до модернізму.

2. This thesis presents complex communicative-typological research of Ukrainian drama pieces of the end of the XIX – beginning of the XX century. It focuses on revealing communicative strategies. Taking into consideration the character and the specific features of the dramatics the classification of the communicative strategies has been presented. Defining the drama text as polyfunctional metatext, structurally non-homogeneous (basic and secondary), presented simultaneously by two planes of expressiveness - written or staged (oral), represented by both verbal and non-verbal components with the use of the signs of other semiotic systems, it is possible to differentiate between two types of communicative strategies: on the level of the form of dramatics and on the plot and content level. On the level of the form of dramatics of the investigated period it is possible to observe the display of kind and genre diffusions and transfornations, the tendency to make drama text more lyric and epic. It leads to substantial changes in traditional content-quantitative division of the drama text into basic and secondary, thus increasing the secondary text by means of extensive stage directions leading to changes in imagery system of personages. In such drama text, consequently, the character and the role of the stage directions which serve as the basis of the non-verbal communication are changed. The character and the kind of artistic communication are determined by the literary generic relationships, by the artistic method of the author, by the structural schemes of the author as well as by the structural schemes of the message organization in the text. At the end of the XIX – beginning of the XX century literary tendencies began to prevail over the dramatic, theatrical ones. Consequently, drama transfers towards narrative, epic, lyrics. Above mentioned peculiarities decrease stage performance of the action, provide author’s presence in the text, its symbolism, mood, constructive detachment, eclectic features. On the level of dramatic communication it is possible to trace in the works of Ukrainian dramatists of the 20-s of the XX century the peculiarity which we determine as secondary transformation. Textual communication of the Ukrainian drama of the investigated period is not connected with the primary text but with the adopted one. It is possible to decode other time and textual levels in the text-recipient. Sense communicative strategies are the basis for the creation of stylization, caricatures, parodies, allegories on the principles of the social reality of that time, which is the demonstration of the double coding of the newly created texts. On the plot and content level the communicative strategies of “literaturelisation”, intertextuality, lyricisation, epicisation, author’s presence provide the increase of narrativeness, the decrease of ethnographism and lead to recontextualization of the drama. Time and place organization in accordance with epic principles creates above textual layer called in our research as “semantic iceberg”, which also ruins the traditional form of the drama. Due to the “literaturelisation”, kind and genre diffusions of the drama text occur which provide the appearance of vanguard literary pieces in Ukrainian literary of the following decades. The devices of artistic conventionality function as the means of the author’s new picture of the world and provide the author’s narrative in the text structure. Constructive-plot relations ensure autopresentation, variability of interpretation of addresser as the author-creator, author-function, immanent presence of the potential author in drama text, demonstration of author presence in personages’ cues. On the basis of the adapted for staging prosaic and poetic texts analysis a new notion of the text has been introduced – transform in which conceptual and detailed information is preserved, but the sequence and the character of plot

fragments are transformed. Due to the device called “estrangement» as well as to parody, absurd, hyperbole, irony the authors of the period under study interpret the works of the famous writers anew. The analysis of the works of Ukrainian dramatists of the end of the XIX – beginning of the XX century held on textual and genre levels from the point of view of artistic communication made in possible to single out communicative strategies realized in them, trace the path of the Ukrainian drama from realism to modernism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребенник Володимир Федорович
2. Pohrebennyk Volodymyr F.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребенник Володимир Федорович
2. Pohrebennyk Volodymyr F.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондарева Олена Євгенівна
2. Bondareva Olena Ye.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєв Євгеній Михайлович
2. Vasyliev Yevhenii M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Когут Оксана Володимирівна
2. Kohut Oksana V.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Жулинський Микола Григорович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Жулинський Микола Григорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.

